

Kitajski zid:

Zid, ki so ga obnovili cesarji dinastije Ming, se je začel na vzhodni obali, obkrožil mesto Shanhaiguan, nato pa se je vlekel čez severno Kitajsko in končal na daljnem severozahodu onstran prelaza Jiayuguan v provinci Gansu. Stari zid iz steptane zemlje so od zunaj obložili s kamni, na vrhu pa so graditelji namestili več plasti iz opečnih zidakov, ki naj bi preprečili prodiranje vode v notranjost zidu. V določenih razmikih so postavili na zid stražne stolpe z ravnimi opazovalnimi terasami, s katerimi so cesarske čete lahko oddajale svetlobne signale. Med vladavino Mingov je bil zid razdeljen na devet upravnih okrožij, na nje pa so bili stalno navzoči vojaki. V strateških razmikih so ga prekinjala obokana vrata, na vrh pa so vodili široki dovoz. Zid je bil visok od osem do dvanajst metrov, širok pa ob temeljih od sedem do osem, na zgornjem robu pa približno šest metrov. Na najbolj ranjivem mestu so ga še posebej utrdili tako, da so drugega za drugim postavili več zidov.

Kitajski zid so gradili da bi z njim preprečili vdor (barbarov) s severa. Francoski popotnik Comte de Beauvoir ga je leta 1867 opisal kot fantastično kamnito kačo, ki se vije čez gore. Obzidana cesta čez gore je olajšala promet, saj je bila dovolj široka, da je lahko po njej stopalo vstric najmanj pet konjev. Znameniti srednjeazijski konji so sloveli po tem, da so galopirali tako hitro, da so potili kri. Med vojnamo so lahko po zidu težko otovorjene čete napredovale razmeroma hitro, saj so se izognile visokim gorskim prelazom. Zid je bil tudi trgovska pot med posameznimi mestih v mejnih območjih. Cesar je lahko naročil sadje z zahoda, ki so ga še nezrelega obrali, ko pa je po dolgi in težavni poti prišlo do cesarske palače je bilo popolnoma zrelo.